

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ
ПІВНІЧНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«27» червня 2024 року

№ 60/4-рк/к

м. Київ

ПрАТ «ДТЕК Київські
регіональні електромережі»
вул. Стеценка, буд. 1А,
м. Київ, 04136

*Про припинення дій, що містять ознаки
порушення законодавства про захист
економічної конкуренції, усунення причин
виникнення цього порушення і умов,
що йому сприяють*

1. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

- (1) Дії приватного акціонерного товариства «ДТЕК Київські регіональні електромережі» (*«Інформація доступ до якої обмежено»*; ідентифікаційний код юридичної особи - (*«Інформація доступ до якої обмежено»*)) (надалі – ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі», Товариство), які полягають у відмові в укладенні договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з розподілу електричної енергії у межах території ліцензійної діяльності ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі», шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, яке були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

2. СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРЮВАННЯ, ЯКОМУ НАДАЮТЬСЯ РЕКОМЕНДАЦІЇ

- (2) Суб'єктом господарювання, якому надаються рекомендації, є ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» (*«Інформація доступ до якої обмежено»*; ідентифікаційний код юридичної особи *«Інформація доступ до якої обмежено»*).
- (3) ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» є юридичною особою, діє відповідно до статуту, затвердженого протоколом річних загальних зборів акціонерів приватного акціонерного товариства «Київобленерго» від 21.08.2020 №1/2020 (надалі - Статут).
- (4) Товариство є юридичною особою за законодавством України, має самостійний баланс, печатку, штамп зі своїм найменуванням, фірмові бланки, розрахунковий та

інші рахунки, в т. ч. і валютні рахунки в установах банків. Права і обов'язки юридичної особи Товариство набуває з дня його державної реєстрації.

- (5) Як вбачається із відомостей, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, основним видом діяльності Товариства за КВЕД є: **«Інформація доступ до якої обмежено»**.
- (6) Постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (надалі – НКРЕКП, Регулятор) від 08.11.2018 № 1382 (зі змінами) (надалі - Постанова) видано ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» ліцензію на право провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії у межах місць провадження господарської діяльності відповідно до додатка до Постанови.
- (7) Додатком до постанови НКРЕКП від 16.11.2018 № 1441 (зі змінами) є територія, яка зазначена в додатку 1 до цих рекомендацій (надалі – територія ліцензійної діяльності ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі»).
- (8) Тобто, ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (9) Північним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення) здійснюється розгляд заяви голови об'єднання співвласників багатоквартирного будинку «Софія Київська 2» - **«Інформація доступ до якої обмежено»** (надалі – ОСББ «Софія Київська 2») від 21.06.2024 б/н (вх. Відділення від 24.06.2024 № 60-01/42-АМ) щодо можливих ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» (надалі - Заява).

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (10) Відносини, які виникають під час надання послуг з розподілу між Товариством, як оператором системи розподілу, споживачами, та іншими учасниками роздрібного ринку електричної енергії, регулюються, зокрема, Законом України «Про ринок електричної енергії» (надалі - Закон), Правилами роздрібного ринку електричної енергії, затвердженими постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 312 (надалі – ПРРЕЕ, Правила).
- (11) Результатом розподілу (передачі) електричної енергії на роздрібному ринку є забезпечення можливості отримання відповідним суб'єктом роздрібного ринку електричної енергії необхідного обсягу електричної енергії та рівня електричної потужності із забезпеченням параметрів якості електропостачання, які відповідають установленим стандартам, та категорії надійності електрозабезпечення відповідно до договору в точках приєднання електроустановок учасників роздрібного ринку.
- (12) Оператор системи зобов'язаний у межах території ліцензійної діяльності укласти договори про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії з усіма споживачами, електроустановки яких приєднані до електричних мереж на території діяльності відповідного оператора системи. Не допускається розподіл (передача)

електричної енергії до точки розподілу електроустановки споживача за відсутності діючого договору про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії з таким споживачем, крім випадку здійснення розподілу (передачі) електричної енергії оператором системи до власних електроустановок.

- (13) Ініціатором укладення договору споживача про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії у разі зміни споживача, форми власності чи власника електроустановки є споживач.
- (14) Споживачі укладають договір споживача про розподіл (передачу) електричної енергії шляхом приєднання до публічного договору за наявності паспорта точки розподілу. У разі надання послуги з приєднання до електричних мереж ініціатором укладення договору споживача про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії є оператор системи.
- (15) Договір споживача про надання послуг з розподілу/передачі електричної енергії є публічним договором приєднання та укладається на основі типового договору, що є додатком 3 до Правил та як правило, укладається шляхом приєднання споживача за заявою-приєднанням до розробленого оператором системи договору на умовах складеного оператором системи паспорта точки розподілу/передачі.
- (16) Оператор системи зобов'язаний розміщувати актуальну редакцію договору про надання послуг з розподілу/передачі електричної енергії та роз'яснення щодо укладення договору споживача про надання послуг з розподілу/передачі електричної енергії на сторінці свого офіційного вебсайту із розміщенням посилання на головній сторінці та у власних центрах обслуговування споживачів.
- (17) Якщо за об'єктом оформлено паспорт точки (паспорти точок) розподілу/передачі, оператор системи не має права відмовити споживачу у приєднанні до договору споживача про надання послуг з розподілу/передачі електричної енергії. При цьому сторони можуть за взаємною згодою оформляти в установленому Правилами порядку додатки до договору споживача про надання послуг з розподілу/передачі електричної енергії, у яких узгоджуються організаційні та технічні особливості розподілу/передачі електричної енергії, за умови надання споживачем документів, передбачених Правилами для укладення договору та підписання відповідних додатків до договору.
- (18) Оператор системи зобов'язаний забезпечити споживачу дистанційний доступ до договору споживача про надання послуг з розподілу/передачі електричної енергії, укладеного за допомогою інформаційно-комунікаційних систем та/або засобів електронної комунікації та додатків до нього, а також до електронних документів, створених у межах виконання договору, та інформації, пов'язаної з виконанням договору, у тому числі через особистий кабінет споживача на своєму офіційному веб-сайті.
- (19) Договір споживача про надання послуг з розподілу/передачі електричної енергії, укладений за допомогою інформаційно-комунікаційних систем та/або засобів електронної комунікації, вважається таким, що укладений у письмовій формі.
- (20) Відповідно до пункту 2.1.8. Правил для укладення договору споживача про надання послуг з розподілу/передачі електричної енергії заявник у разі зміни споживача, форми власності чи власника електроустановки має надати оператору системи такі документи:

- 1) заяву про укладення відповідного договору із зазначенням місцезнаходження об'єкта та реквізитів заявника та наявності паспорта точки розподілу/передачі;
- 2) для юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців: витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (надалі - ЄДР), роздрукований із мережі Інтернет, або копію довідки, або копію виписки з ЄДР;
- для фізичних осіб: копію довідки про присвоєння ідентифікаційного номера або реєстраційного номера картки платника податків або копію паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні або інші переконання відмовляються від прийняття ідентифікаційного номера, офіційно повідомили про це відповідні органи державної влади і мають відмітку у паспорті);
- 3) копію документа, яким визначено право власності чи користування на об'єкт (приміщення), або копію документа, що підтверджує право власності чи користування на земельну ділянку або її частину (у разі відсутності на відповідній земельній ділянці об'єкта), право на розміщення електроустановок на території здійснення господарської діяльності з розподілу/передачі електричної енергії (у разі відсутності об'єкта споживача);
- 4) у разі смерті побутового споживача, особа (спадкоємець), що звертається для укладення договору, має надати копію довідки від нотаріуса, що підтверджує подання заяви про прийняття спадщини. Переважне право на укладення такого договору має право особа (спадкоємець), яка проживає за адресою місцезнаходження об'єкта побутового споживача, та надасть документальне підтвердження місця реєстрації або довідку органів місцевого самоврядування про місце фактичного проживання за адресою місцезнаходження об'єкта побутового споживача;
- 5) копію документа про підтвердження повноважень особи на укладення договору (витяг з установчого документа про повноваження керівника (для юридичних осіб), копію довіреності, виданої в установленому порядку тощо), за необхідності;
- 6) копію декларації (повідомлення) про початок виконання будівельних робіт або дозволу на виконання будівельних робіт (для укладення договору споживача про надання послуг з розподілу (передачі) та постачання електричної енергії на будівельні майданчики, у разі якщо наявність такого дозволу є обов'язковою або зазначені документи вимагаються законодавством у сфері містобудування) та/або у визначених законодавством випадках, копію декларації про готовність об'єкта до експлуатації або сертифіката (для новозбудованих та реконструйованих електроустановок);
- 7) довідку про обсяги очікуваного споживання електроенергії окремо за кожною площадкою вимірювання споживача (крім побутових споживачів).

5. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНЮЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (21) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року № 49-р, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за № 317/6605 (із змінами) (надалі – Методика), з урахуванням особливостей, визначених

пунктом 2.2 цієї Методики, здійснено визначення становища ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» на ринку послуг з розподілу електричної енергії у межах території ліцензійної діяльності ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі».

- (22) Згідно з пунктом 2.2 Методики, етапи визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання, їх кількість та послідовність проведення можуть змінюватись залежно від фактичних обставин, зокрема особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо.

5.1 Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (23) У відповідності до пункту 3.1. Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.
- (24) *Суб'єктом господарювання, який є об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища, є ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі», яке надає послуги з розподілу електричної енергії.*
- (25) *Конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.*
- (26) Конкретною послугою, яка надається Товариством, є послуги з розподілу електричної енергії, у межах території ліцензійної діяльності ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі».

5.2 Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище.

5.2.1 Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання.

- (27) Згідно з пунктом 4.1. Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (28) У відповідності до пункту 4.2. Методики визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (29) Відповідно до пункту 2.1.1 глави 2.1 Правил роздрібного ринку електричної енергії результатом розподілу (передачі) електричної енергії на роздрібному ринку є забезпечення можливості отримання відповідним суб'єктом роздрібного ринку електричної енергії необхідного обсягу електричної енергії та рівня електричної потужності із забезпеченням параметрів якості електропостачання, які відповідають установленим стандартам, та категорії надійності

електрозабезпечення відповідно до договору в точках приєднання електроустановок учасників роздрібного ринку.

- (30) Враховуючи зазначене, послуги з розподілу електричної енергії не є взаємозамінними з будь-якими іншими послугами.
- (31) Отже, товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі», є послуги з розподілу електричної енергії.

5.2.2 *Перелік основних покупців (споживачів, користувачів).*

- (32) Пунктом 1.3. Методики визначено, що споживач - юридична чи фізична особа, яка здійснює діяльність з придбання та використання товарів, послуг, робіт на відповідному товарному (товарних) ринку (ринках).
- (33) Основними споживачами послуги з розподілу електричної енергії виступають фізичні особи, юридичні особи або фізичні особи – підприємці електроустановки яких приєднані на території діяльності оператора системи розподілу, та які на підставі відповідного договору замовляють у оператора системи розподілу відповідну послугу.

5.2.3 *Визначення товарних меж ринку*

- (34) У відповідності до пунктів 5.1 – 5.3 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (35) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими зокрема є:
 - подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
 - подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
 - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - відсутність суттєвої різниці в цінах;
 - взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
- (36) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.
- (37) Товариство під час здійснення господарської діяльності з розподілу електричної енергії у межах території ліцензійної діяльності ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі», надає послуги з розподілу електричної енергії, на підставі договорів про надання послуг з розподілу електричної енергії, які укладаються зі споживачем, з усіма споживачами, електроустановки яких приєднані на території діяльності оператора системи розподілу з метою забезпечення основної діяльності та задоволення потреб споживачів. При цьому, споживачі, які мають намір укласти

договір про надання послуг з розподілу електричної енергії, за звичайних умов не можуть перейти від споживання одного товару (послуги з приєднання) до споживання іншого.

- (38) Таким чином, товарними межами ринку є послуги з розподілу електричної енергії.

5.2.4 *Визначення територіальних (географічних) меж ринку*

- (39) Відповідно до пункту 6.1. Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установаження мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (40) Відповідно до пункту 1.3. Методики, територіальними (географічними) межами ринку є територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої споживач може задовольнити свій попит на певний товар, і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.
- (41) Внаслідок технологічних особливостей процесу надання вказаних вище послуг, споживачі не можуть за звичайних умов легко перейти до споживання аналогічних послуг іншого суб'єкта господарювання, що, можливо, здійснює діяльність на території відповідного населеного пункту, оскільки кожен із таких суб'єктів здійснює діяльність у межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському віданні. Прокладення система ліній, допоміжного обладнання, обладнання для трансформації та перемикань, що використовується для розподілу електроенергії поряд з існуючими, є економічно недоцільним, оскільки потребує витрачання значних матеріально-фінансових ресурсів.
- (42) Відповідно до положень підпункту 1.3 пункту 1 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27.12.2017 № 1470 (надалі – Ліцензійні умови), місце провадження господарської діяльності – територія адміністративно-територіальної одиниці, в межах якої розташована система розподілу електричної енергії, що перебуває у власності, господарському віданні (щодо державного або комунального майна) або в управлінні на підставі договору управління активами, укладеного з Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, здобувача ліцензії (ліцензіата), та електричні мережі інших власників, які не здійснюють розподіл електричної енергії відповідно до закону та приєднані безпосередньо або через електричні мережі інших власників до системи розподілу електричної енергії здобувача ліцензії (ліцензіата), до якої (яких) приєднано не менше 50000 споживачів (абонентів), а також територія, на якій розташовані електричні мережі інших власників (а також їх субспоживачів), приєднаних до мереж оператора системи передачі, які не здійснюють розподіл електричної енергії відповідно до закону та з якими було укладено договір про постачання електричної енергії або договір про спільне використання технологічних електричних мереж до здійснення заходів з відокремлення. Вимога щодо кількості підключених споживачів (абонентів) поширюється виключно на здобувачів ліцензії.

- (43) Постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 08.11.2018 № 1382 (зі змінами) видано ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» ліцензію на право провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії у межах місць провадження господарської діяльності відповідно до додатка до цієї постанови.
- (44) Отримання послуги з розподілу електричної енергії можливе лише у суб'єкта господарювання, який провадить господарську діяльність з розподілу електричної енергії на певній території.
- (45) Отже, територіальними (географічними) межами ринку послуг з розподілу електричної енергії, враховуючи технологічні особливості здійснення Товариством господарської діяльності з розподілу електричної енергії на підставі ліцензійних умов, є територія ліцензійної діяльності ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» відповідно до додатку 1 до цих рекомендацій.

5.2.5 Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку.

- (46) У відповідності до пункту 7.1. Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (47) Ринок, на якому протягом певного часу діє один і той самий склад продавців та покупців, може розглядатись, як ринок товару із сталою структурою.
- (48) Часовими межами ринку послуг з розподілу електричної енергії у межах території ліцензійної діяльності ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі», визначено період з листопада 2018 року січня 2019 року (початок функціонування нової моделі роздрібного ринку електричної енергії) по червень 2024 року (надходження Заяви), тобто проміжок часу, протягом якого незмінними залишались структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

5.2.6 Бар'єри вступу на ринок

- (49) Відповідно до пункту 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (50) Пунктом 1.3 Методики визначено, що **бар'єри вступу на ринок** – обставини, які перешкоджають новим суб'єктам господарювання почати конкурувати на рівних із суб'єктами господарювання, що вже діють на певному товарному ринку.
- (51) Відповідно до пункту 9.2. Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).

- (52) Оператор системи зобов'язаний укласти договори про надання послуг з розподілу електричної енергії з усіма споживачами, електроустановки яких приєднані до електричних мереж на території діяльності відповідного оператора системи. Не допускається розподіл електричної енергії до точки розподілу електроустановки споживача за відсутності діючого договору про надання послуг з розподілу електричної енергії з таким споживачем, крім випадку здійснення розподілу електричної енергії оператором системи до власних електроустановок.
- (53) Тобто, бар'єрами вступу на ринок послуг з розподілу електричної енергії є адміністративні, економічні та організаційні обмеження, пов'язані із необхідністю отримання дозвільних документів (ліцензії), побудови (модернізації) відповідної інфраструктури, що потребує значних капіталовкладень та тривалого часу.
- (54) При цьому, внаслідок технологічних особливостей ринку послуг з розподілу електричної енергії, конкуренція на ньому відсутня.
- (55) Отже, ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» є єдиним суб'єктом господарювання, яке надавало послуги з розподілу електричної енергії у межах території ліцензійної діяльності ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі».

5.2.7 Установлення монопольного (домінуючого) становища ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі».

- (56) Відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:
- на цьому ринку у нього немає жодного конкурента;
 - не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.
- (57) Відповідно до Закону України «Про природні монополії» природна монополія - це стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари.
- (58) Згідно зі статтею 5 Закону України «Про природні монополії» до сфер діяльності суб'єктів природних монополій віднесено, зокрема, діяльність з розподілу електричної енергії.
- (59) Відповідно до частини другої статті 5 Закону України «Про природні монополії» та Зведеного переліку суб'єктів природних монополій, розміщеного на офіційному вебсайті Антимонопольного комітету України, ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» є суб'єктом природної монополії на ринку надання послуг з

розподілу електричної енергії у межах території ліцензійної діяльності ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі».

- (60) Таким чином, у розумінні положень абзацу другого частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за результатами господарської діяльності у період з січня 2019 року по червень 2024 року, ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» має ознаки того, що займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з розподілу електричної енергії у межах території ліцензійної діяльності ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» з часткою 100%, оскільки на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- 6. ОБСТАВИНИ, ЯКІ МІСТЯТЬ ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ.**
- (61) Відділенням в ході розгляду Заяви встановлено, що товариство з обмеженою відповідальністю «ЖЕО «Софія Київська» (надалі – ТОВ «ЖЕО «Софія Київська») надавало послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій, зокрема по багатоквартирному будинку, що знаходиться за адресою: *«Інформація доступ до якої обмежено»*.
- (62) ОСББ «Софія Київська 2», яке діє відповідно до статуту, затвердженого рішенням установчих зборів ОСББ «Софія Київська 2» (протокол від 11.04.2021 № 1) було зареєстровано 14 червня 2021 року за адресою: *«Інформація доступ до якої обмежено»*.
- (63) Загальні збори ОСББ «Софія Київська 2», затвердили передати ОСББ «Софія Київська 2» всі функції з управління багатоквартирним будинком за адресою: *«Інформація доступ до якої обмежено»* та встановили, що з 01 серпня 2023 року управління зазначеним будинком здійснює ОСББ «Софія Київська 2» через свої органи управління та почало самостійно здійснювати утримання багатоквартирного будинку, що підтверджується протоколом *«Інформація доступ до якої обмежено»* загальних зборів ОСББ «Софія Київська 2», проведених 21 травня 2023 року (дата закриття протоколу – 06 червня 2023 року).
- (64) Враховуючи наведене, ОСББ «Софія Київська 2» 01.05.2024 через особистий кабінет звернулось до ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» із заявою та документами відповідно до пункту 2.1.8 Правил з метою укладення договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії.
- (65) ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» листом від 13.05.2024 № 307241482 повідомило ОСББ «Софія Київська 2», зокрема, наступне.
- (66) *Наразі розподіл електричної енергії на об'єкт здійснюється на підставі договору, укладеного з ТОВ «ЖЕО «Софія Київська». Звернення щодо припинення дії договору від вказаного споживача до Товариства не надходило.*
- (67) *Згідно з пунктом 4.27 ПРРЕЕ з новим споживачем укладаються договори відповідно до вимог законодавства після розірвання договорів зі споживачем, який звільняє приміщення та здійснення сплати всіх видів платежів, передбачених відповідними договорами.*

- (68) *Питання укладення договору з ОСББ «Софія Київська 2» може бути розглянуто за умови припинення договірних відносин з попереднім споживачем об'єкту у порядку, передбаченому чинним законодавством та здійснення оплати заборгованості.*
- (69) *Пунктом 2.1.8 ПРРЕЕ визначено вичерпний перелік документів для укладення договору про надання послуг з розподілу, що має надати заявник у разі зміни споживача, форми власності чи власника електроустановки.*
- (70) *З боку ОСББ «Софія Київська 2» не надано копію документа, яким визначено право власності чи користування на об'єкт (приміщення), або копію документа, що підтверджує право власності чи користування на земельну ділянку або її частину (у разі відсутності на відповідній земельній ділянці об'єкта).*
- (71) *На час відсутності необхідних документів, Товариство призупиняє укладання договору, до моменту офіційного надання документів, які зазначені в даному листі.*
- (72) *Тобто, ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» повідомило ОСББ «Софія Київська 2» про неможливість укладення договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії, аргументуючи це наявним чинним договором, укладеним з ТОВ «ЖЕО «Софія Київська» (попередній управитель будинку), наявністю заборгованості ТОВ «ЖЕО «Софія Київська» по зазначеному договору та не наданням всіх документів, передбачених пунктом 2.1.8 Правил.*
- (73) *ОСББ «Софія Київська 2» у відповідь на лист ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» від 13.05.2024 № 307241482, повідомило, що ОСББ «Софія Київська 2» повторно подано заявку № 5031 (вх. Товариства № U1408-160524-05031) про укладення договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії для забезпечення електроживлення багатоквартирного будинку, що розташований за адресою: **Інформація доступ до якої обмежено**. до якої, крім інших документів, надано копію протоколу «Інформація доступ до якої обмежено» установчих зборів про створення ОСББ «Софія Київська 2», оскільки відповідно до роз'яснень НКРЕКП, для ОСББ, замість документа, яким визначено право власності чи користування на об'єкт (приміщення) надається рішення установчих зборів про створення ОСББ.*
- (74) *Листом від 13.06.2024 по заяві № U1408-160524-05031 ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» відмовило ОСББ «Софія Київська 2» в укладенні договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії та зазначило, зокрема, наступне.*
- (75) *Наразі розподіл електричної енергії на об'єкт здійснюється на підставі договору укладеного з ТОВ «ЖЕО «Софія Київська». Звернення щодо припинення дії договору від вказаного споживача до Товариства не надходило.*
- (76) *Згідно з пунктом 4.27 ПРРЕЕ з новим споживачем укладаються договори відповідно до вимог законодавства, після розірвання договорів зі споживачем, який звільняє приміщення та здійснення сплати всіх видів платежів, передбачених відповідними договорами.*
- (77) *Питання укладення договору з ОСББ «Софія Київська 2» може бути розглянуто за умови припинення договірних відносин з попереднім споживачем об'єкту у порядку, передбаченому чинним законодавством та здійснення оплати заборгованості.*

- (78) Тобто, ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» повторно відмовило ОСББ «Софія Київська 2» в укладенні договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії, аргументуючи це наявним чинним договором укладеним з ТОВ «ЖЕО «Софія Київська» (попередній управитель будинку) та наявністю заборгованості ТОВ «ЖЕО «Софія Київська» по зазначеному договору.
- (79) Дії ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі», які полягають у відмові ОСББ «Софія Київська 2» в укладенні договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії, аргументуючи це наявним чинним договором, укладеним з ТОВ «ЖЕО «Софія Київська» (попередній управитель будинку), та наявністю заборгованості ТОВ «ЖЕО «Софія Київська» по зазначеному договору, суперечать положенням пункту 4.27 розділу IV ПРРЕЕ, в якому зазначено, зокрема, наступне:
- дія договору споживача про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії достроково припиняється у разі отримання оператором системи від нового або від попереднього власника (користувача) об'єкта споживача документального підтвердження факту зміни власника (користувача) цього об'єкта;
 - у такому разі дія відповідних договорів припиняється в частині постачання та розподілу електричної енергії на об'єкт, а в частині виконання фінансових зобов'язань сторін (які виникли на дату припинення дії договорів) їх дія продовжується до дати здійснення повного взаєморозрахунку між сторонами;
 - з новим споживачем укладаються договори відповідно до вимог законодавства України, зокрема Правил, після припинення дії договорів зі споживачем, який звільняє приміщення, у частині постачання та розподілу електричної енергії на цей об'єкт.
- (80) Оскільки, за адресою: *«Інформація доступ до якої обмежено»* було зареєстровано ОСББ «Софія Київська 2» загальні збори якого затвердили передати ОСББ «Софія Київська 2» всі функції з управління багатоквартирним будинком та **встановили, що з 01 серпня 2023 року управління зазначеним будинком здійснює ОСББ «Софія Київська 2»** через свої органи управління то ОСББ «Софія Київська 2» має право на укладення договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії на підставах визначених Правилами.
- (81) В такому випадку договір, укладений між ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» та ТОВ «ЖЕО «Софія Київська», припиняє дію в частині постачання та розподілу електричної енергії на об'єкт, а в частині виконання фінансових зобов'язань сторін (які виникли на дату припинення дії договорів) їх дія продовжується до дати здійснення повного взаєморозрахунку між сторонами. З новим споживачем мають укладатися договори відповідно до вимог законодавства України, зокрема, відповідно до вимог ПРРЕЕ.

7. ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ

- (82) Отже, дії ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі», які полягають у відмові в укладенні договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії, можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів внаслідок неможливості отримання відповідної послуги на договірних умовах, які передбачають наявність прав та обов'язків сторін.

- (83) Такі дії ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з розподілу електричної енергії, адже в такому випадку споживачі мали б можливість обирати між кількома надавачами послуг, та, у разі ущемлення їх інтересів, обрали б іншого надавача таких послуг.
- (84) У випадку ж відсутності конкуренції на відповідному ринку і, як наслідок, відсутності у споживачів альтернативи щодо придбання таких послуг, інакше ніж у ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі», вищезазначені дії можуть призвести до настання негативних для споживачів наслідків.
- (85) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (86) Згідно з пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.
- (87) *Таким чином, дії ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі», які полягають у відмові в укладенні договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з розподілу електричної енергії у межах території ліцензійної діяльності ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі», шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, яке були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.*
- (88) Згідно із частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (89) Разом з тим, наразі не встановлено обставин, що вказані дії ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» призвели до суттєвого ущемлення інтересів споживачів на ринку надання послуг з розподілу електричної енергії та завдали значних збитків окремим особам чи суспільству.

Враховуючи наведене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цього порушення і умов, що йому сприяють, керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктами 3 та 8 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає наступні обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Приватному акціонерному товариству «ДТЕК Київські регіональні електромережі» (*«Інформація доступ до якої обмежено»*; ідентифікаційний код юридичної особи - *«Інформація доступ до якої обмежено»*) припинити дії, які полягають у відмові в укладенні договору з ОСББ «Софія Київська 2» про надання послуг з розподілу електричної енергії та містять ознаки порушення, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Про результати розгляду рекомендацій письмово повідомити Північне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у **місячний строк** з дня їх отримання, із наданням підтвердних документів.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Звертаємо увагу, що відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за умов виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито необхідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

**Голова адміністративної колегії -
в.о. голови Відділення**

Андрій КАШНІКОВИЧ

Додаток до постанови НКРЕКП від 08.11.2018 № 1382 (зі змінами)

Місця провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії приватного акціонерного товариства «ДТЕК Київські регіональні електромережі»

1.	Територія Київської області в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському віданні (щодо державного або комунального майна) ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «КИЇВОБЛЕНЕРГО», та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладенні відповідні договори згідно із законодавством).	
2.	м. Київ:	<i>«Інформація доступ до якої обмежено».</i>
3.	Черкаська область:	<i>«Інформація доступ до якої обмежено»</i>
4.	Чернігівська область:	<i>«Інформація доступ до якої обмежено»</i>
5.	Житомирська область:	<i>«Інформація доступ до якої обмежено»</i>